

Bezoekadres
Gebouw Marktstate
Eusebiusplein 1a
6811 HE Arnhem

Postadres
Postbus 9090
6800 GX Arnhem

telefoonnummer (026) 359 91 11
telefaxnummer (026) 359 94 80
e-mailadres post@gelderland.nl
internetsite www.gelderland.nl

Gelderse gemeenteraden

datum
26 april 2017
onderwerp
aandacht voor goed en integer bestuur

zaaknummer
2017-005592

Geachte leden van de gemeenteraad,

De landelijke verkiezingen zijn achter de rug en de aandacht zal zich nu gaan richten op de gemeenteraadsverkiezingen van 21 maart 2018. U zult daar uw voorbereidingen al voor aan het treffen zijn. Ondanks de verscheidenheid van politieke standpunten zult u gezamenlijk moeten streven naar goed en integer bestuur, omdat we hiermee het vertrouwen van de burgers in de politiek verstevigen. Met deze brief wil ik hiervoor aandacht vragen bij alle politieke partijen die gaan deelnemen aan de gemeenteraadsverkiezingen in Gelderland.

De toegenomen aandacht voor de onderwerpen (bestuurlijke) integriteit en ondermijning van de overheid beschouw ik als een positieve ontwikkeling. Met betrekking tot benoeming door de Kroon is screening en integriteit geborgd, maar dit is niet het geval met politieke benoemingen zoals die van wethouders en raadsleden. Mede om die reden hebben burgemeesters, dijkgraven en commissarissen van de Koning sinds 1 februari 2016 een formele zorgplicht op het gebied van integriteit gekregen. Met deze zorgplicht moeten zij de bestuurlijke integriteit bevorderen.

Onlangs heb ik een bijeenkomst georganiseerd voor alle Gelderse burgemeester en dijkgraven om te spreken over de wijze waarop deze zorgplicht momenteel wordt ingevuld. Hierbij zijn de mogelijkheden verkend om tot een gezamenlijke bevordering van bestuurlijke integriteit te komen, 'het Gelders model'. Onderkend wordt dat het laten uitvoeren van een risicoanalyse voor kandidaat wethouders hiervoor wenselijk is. Afgesproken is dat iedere gemeente dit in de procedure van de aankomende gemeenteraadsverkiezingen zal op nemen. In de bijlage van deze brief is een stappenplan opgenomen die ik wil aanbevelen.

Bij de vorige provinciale verkiezingen hebben wij bij de vorming van het huidige college van Gedeputeerde Staten al een soortgelijke toets uitgevoerd. Ook veel gemeenten hebben deze integriteitstoets/risicoanalyse uitgevoerd bij beoogd bestuurders bij de gemeenteraadsverkiezingen van 2014. Van bestuurders die een dergelijke risicoanalyse hebben ondergaan hebben wij terug gekregen dat zij dit hebben ervaren als waardevol, aangezien zij meer inzicht kregen over mogelijke valkuilen waar zij rekening mee kunnen houden.

inlichtingen bij dhr. D. Oosterom
e-mailadres post@gelderland.nl

telefoonnummer (026) 359 80 21

BNG Bank Den Haag, rekeningnummer 28.50.10.824
IBAN-nummer: NL74BNGH0285010824
BIC-code van de BNG: BNGHNL2G

btw-nummer: NL001825100.B03
KvK-nummer: 51468751

Voor de politieke partijen die deelnemen aan de gemeenteraadsverkiezingen begint het gesprek over bestuurlijke integriteit bij het samenstellen van de verkiezingslijst. Het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties heeft hiervoor de 'handreiking integriteitstoetsing kandidaten voor decentrale politieke partijen' uitgebracht die ik hierbij ook onder uw aandacht wil brengen. Toepassing hiervan is een verantwoordelijkheid van de politieke partijen zelf. Ik ben van mening dat dit instrument een hulpmiddel kan zijn om het gesprek over bestuurlijke integriteit te bevorderen binnen uw politieke partij.

Integriteit is een onderwerp dat in mijn ogen altijd op de agenda moet staan. Niet om politiek mee te bedrijven, maar elkaar te helpen om het goed te doen. Het is belangrijk dat we met elkaar een veilig klimaat creëren om hierover te spreken. Er mogen fouten gemaakt worden en niet iedere fout is een integriteitsfout, maar als het een integriteitskwestie is dan moet adequaat worden doorgepakt. Goed en integer bestuur is immers een verantwoordelijkheid van ons allemaal.

Hoogachtend,
Commissaris van de Koning
in de provincie Gelderland,

C.G.A. Cornielje

Bijlage

Stappenplan integriteitstoets kandidaat-wethouders

Hieronder staan een aantal processtappen die ik wil aanbevelen voor de procedure van de gemeenteraadsverkiezingen van 2018.

De politieke partijen zijn en blijven verantwoordelijk voor de persoon die zij voordragen als kandidaat-wethouder. Mocht in het proces blijken dat er twijfels bestaan over de integriteit dan is het aan de politieke partij om hun verantwoordelijkheid te nemen.

Stap 1

De burgemeester gaat een gesprek aan met de afdelingsvoorzitters van de politieke partijen in de periode naar de gemeenteraadsverkiezingen toe. Tijdens dit gesprek onderstreept de burgemeester het belang van integriteit. De afdelingsvoorzitters/fractievoorzitters zijn immers verantwoordelijk voor de verkiezingslijst en kandidaat-wethouders die zij voordragen.

Stap 2

De politieke partijen gaan aan de slag met de 'handreiking integriteitstoetsing kandidaten voor decentrale politieke partijen'.

Stap 3

De burgemeester spreekt met kandidaat-wethouders¹ over bestuurlijke integriteit en stelt hiervan een verslag op.

Stap 4

De kandidaat-wethouder² overhandigt een Verklaring omtrent het Gedrag, (publieke ambtsdragers) aan de burgemeester.

Stap 5

De kandidaat-wethouder ondergaat een risicoanalyse onderzoek, uitgevoerd door een daarvoor bevoegd onderzoeksbureau³. De uitkomsten hiervan worden gedeeld met de kandidaat-wethouder en de burgemeester.

Stap 6

De burgemeester gaat met de kandidaat-wethouder⁴ het gesprek aan over de uitkomsten van de risicoanalyse.

Stap 7

De burgemeester komt terug bij de afdelingsvoorzitters/fractievoorzitters indien de uitkomsten van het integriteit gesprek en/of screeningsonderzoek daar aanleiding voor geven of een VOG niet verkregen wordt.

Al deze stappen kunnen tot de volgende uitkomsten leiden:

- Terugtrekken van kandidaat;
- benoembaar met nadere afspraken ten aanzien van in kaart gebrachte risico's; of
- benoembaar (géén bezwaar om over te gaan tot benoeming, op basis van bestuurlijke integriteit)

¹ Met kandidaat-wethouders worden zowel huidige als nieuwe wethouders bedoeld

² Zie 1

³ waarschijnlijk heeft het onderzoeksbureau een vergunning nodig voor dit onderzoek

⁴ Zie 1

